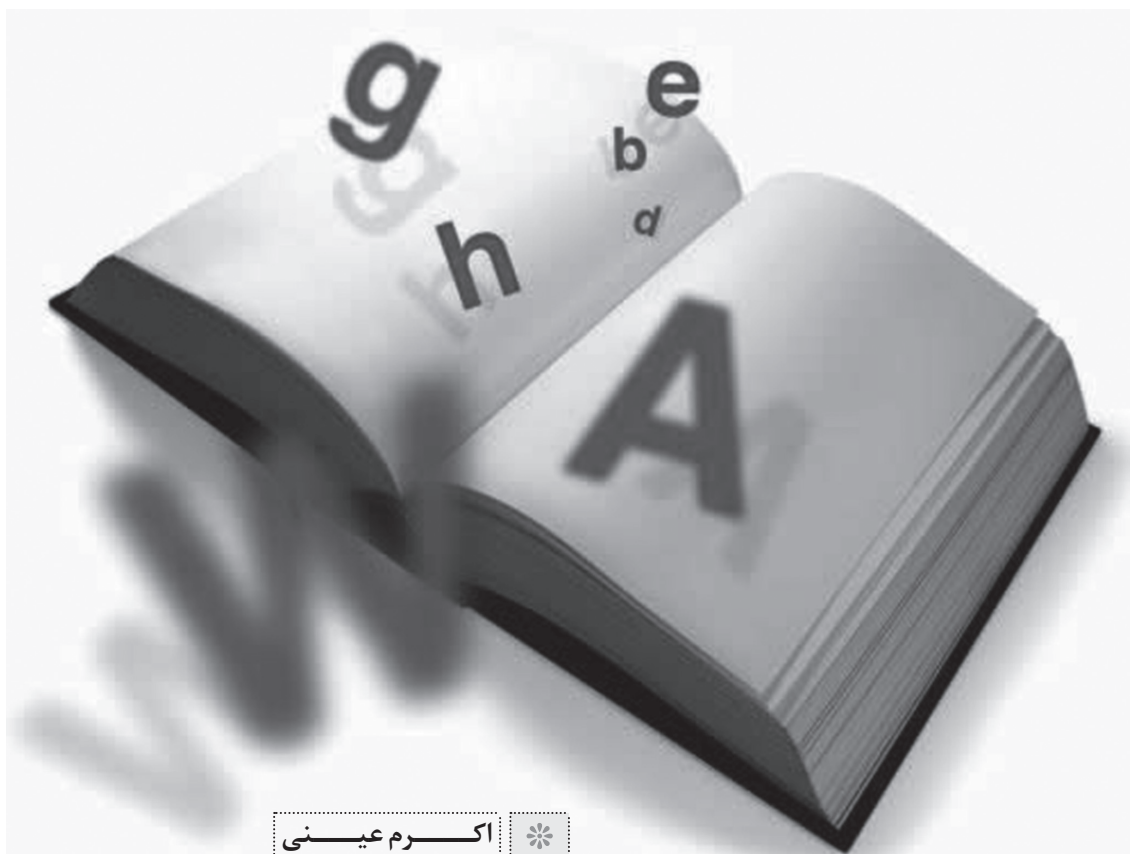

آشنایی با دانش نامه‌ی تخصصی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای (TVET pedia)

ویژگی‌های دانش‌نامه‌ها

دانش‌نامه‌هایی که اکنون استفاده می‌شود از گسترش لغت‌نامه‌های قرن هجدهم به این جا رسیده‌اند در لغت‌نامه‌ها، واژه‌ها و معانی و گاهی اطلاعات اندکی درباره‌ی واژه و ریشه‌یابی آن جمع‌آوری شده‌اند. این اطلاعات معمولاً به گونه‌ای است که نیاز خواننده را کاملاً برطرف نمی‌کنند. از این رو، دانش‌نامه‌ها به منظور آگاهی دادن فراتر از آن موضوع (یا واژه) تدوین شده‌اند. هم‌چنین، یک دانش‌نامه دارای اطلاعاتی هم‌چون نقشه، تصویر، کتاب‌شناسی و آمار نیز می‌تواند باشد. چهار عنصر اصلی دانش‌نامه‌ها عبارتند از: موضوع، گستره، ساختار، و روش تهیه. دانش‌نامه می‌تواند عمومی

مقدمه

دانش‌نامه یا دایره‌المعارف، مجموعه نوشتاری جامع است شامل اطلاعاتی درباره‌ی همه‌ی شاخه‌های دانش یا شاخه‌ی مشخصی از دانش. این عنوان را نخستین بار ابن‌سینا در کتاب دانش‌نامه‌ی علایی به کار برد. در دوران معاصر استفاده از این واژه به جای دایره‌المعارف رایج شد (مقدسی ۱۳۸۴، صص ۱۱ تا ۱۶). واژه دایره‌المعارف معادل واژه‌ی فرانسوی «آنسیکلوپدی» (encyclopedia) است که خود از عبارت یونانی — (انکیکلیوس پایدیا) گرفته شده است. مفهوم واژه‌ی «آنسیکلوپدی» را «آموزش یا دانشی که در دایره‌ای گرد آمده باشد» گفته‌اند (دورانت ۱۳۷۴، ص ۷۰۷)

و برخوردار مقالاتی در تمام زمینه‌ها باشد (دایره‌المعارف فارسی مثال خوبی از دانش‌نامه‌های عمومی است). آن‌ها همچنین می‌توانند در یک زمینه‌ی خاص باشند (مثلاً دانش‌نامه‌هایی در پزشکی، فلسفه یا حقوق).

ارسطو احتمالاً اولین کسی بود که سعی کرد دانش بشر را در کتابی جمع کند (مصاحب ۱۳۸۱، ص ۹۵۷). پس از آن، هم در جهان غرب و هم در مشرق‌زمین تلاش‌هایی برای این کار صورت گرفت. در غرب می‌توان از کتاب اشتقاقیات ایسیدوروس سویلی مربوط به قرن هفتم میلادی و در مشرق‌زمین از کتاب مفاتیح‌العلوم محمد ابن احمد خوارزمی نام برد (ویکی پدیا، دانش‌نامه‌ی آزاد).

دانش‌نامه‌ی عمومی اینترنتی دانش‌نامه‌ی فارسی رشد

مقاله در دانش‌نامه‌ی رشد، یک صفحه متنی است که اطلاعات دایره‌المعارفی درباره‌ی یک شخصیت، جدول، فهرست، نقشه یا موضوع علمی/تربیتی مرتبط با طبقه‌ی دانش‌آموزی، مربیان یا اولیا ارائه می‌دهد. تعریف خودکاری که توسط نرم‌افزار برای ویژه‌ی statistics استفاده می‌شود عبارت است از: هر صفحه‌ای که در مقاله عناوین خاص (زمینه‌ی سفید)، یک صفحات ارجاع شده نباشد و حداقل یک ارتباط دانش‌نامه‌ای داشته باشد. نرم‌افزار حاضر هیچ روشی برای تمیز دادن صفحات مبهم ندارد (سایت رشد).

ویکی‌پدیا^۲ یک دانش‌نامه اینترنتی با محتویات آزاد است که با همکاری افراد داوطلب نوشته می‌شود و مقالات آن می‌تواند توسط هر کسی که به اینترنت دسترسی دارد، ویرایش گردد. نام ویکی‌پدیا واژه‌ای ترکیبی است که از واژه‌های ویکی (وب‌گاه مشارکتی) و انسیکلوپدیا (دانش‌نامه یا دایره‌المعارف) گرفته شده است. میزبان‌های اینترنتی اصلی این وب‌گاه (وبسایت) در شهر تامپای فلوریدا هستند (ویکی پدیا).

دانش‌نامه تخصصی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی (تحت وب) تاریخچه

در تاریخ ۲۸ اسفند ۱۳۸۷ برابر با ۱۹ مارس ۲۰۰۹ با همکاری یونیوک یونسکو^۳ دانش‌نامه، تحت وب و پورتال اینترنتی تی وی تی پدیا^۴ به منظور تبادل اطلاعات کیفی و دانش‌افزایی درباره‌ی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و

مهارت‌آموزی^۵ در سراسر جهان راه‌اندازی شد. این دانش‌نامه با هدف ارتقای توسعه‌ی فنی و حرفه‌ای و ارائه‌ی ابتکارات در این زمینه و برای توانمندسازی سیاست‌گذاران^۶، پژوهشگران و مربیان و فعالان در سراسر جهان به منظور داشتن اطلاعات و تجربیات مشترک در زمینه‌های ذیل راه‌اندازی شده است:

- اسناد سیاست‌گذاری فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی^۷
- برنامه‌ی درسی^۸
- منابع یاددهی - یادگیری^۹
- بیان تجربیات موفق^{۱۰}
- بهترین درس‌های آموخته شده و تجربیات کسب شده^{۱۱}
- همکاری در اجرای پروژه‌ها.

نرم‌افزار

دانش‌نامه‌ی «تی وی تی پدیا» تحت نرم‌افزار باز^{۱۲} تحت دانش‌نامه‌ی ویکی^{۱۳} است و کاربران ثبت‌نام شده می‌توانند متن و مقاله به آن اضافه کنند و به لینک‌ها و وبسایت‌های دیگر لینک دهند و اسناد مرتبط با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی را بارگذاری کنند^{۱۴}.

فناوری دانش‌نامه‌ی ویکی^{۱۵} بسیار ساده است و برای سیستم ویراستاری به داشتن دانش پیشین^{۱۶} نیازمند نیست.

مقالات در این دانش‌نامه بر اساس قابلیت فقط خواندن^{۱۷} است و هر کاربر در محیط اینترنت^{۱۸} می‌تواند به مقالات دسترسی یابد. اما برای اضافه‌ی مقاله و ویراستاری مطالب حتماً کد کاربری مورد نیاز است. تهیه این کد بسیار ساده است و هرکس که تمایل دارد می‌تواند اطلاعات را به اشتراک بگذارد. یونیوک محتوا را پس از بررسی بر اساس کیفیت اطلاعات و مرتبط بودن منتشر می‌کند.

نویسندگان مقالات

جامعه‌ی نویسندگان مقالات این دانش‌نامه، که به بیش از ۱۰۰۰ نفر پیش‌بینی شده‌اند از جمله عبارت‌اند از: اعضای انجمن الکترونیکی یونیوک^{۱۹}، کارکنان شبکه‌ی یونیوک^{۲۰}، کارکنان مؤسسات مرتبط، کلیه‌ی علاقه‌مندان به این حوزه و آموزش آن و دنیای کار، همچنین پژوهشگران، سیاست‌گذاران و فعالان این حوزه.

1. TVETpedia (UNESCO-UNEVOC)
2. Wikipedia
3. UNESCO-UNEVOC
4. TVETpedia
5. TVET
6. Policy makers
7. TVET Policy documents
8. Curricula
9. Learning materials
10. Success stories
11. Best practice and lesson learnt
12. open platform
13. wiki
14. upload documents
15. Wiki technology
16. Prior knowledge
17. read-only basis
18. internet users
19. e-Forum-(<http://www.unevoc.unesco.org/forum>) members
20. staff members of UNEVOC Network (<http://www.unevoc.unesco.org/network>)
21. multi-lingual online space

منابع

- دایره‌المعارف فارسی ۱: صص ۹۵۷-۹۵۸. (۱۳۸۱)، چاپ سوم) به سرپرستی مصاحب، غلامحسین، تهران: امیرکبیر، کتاب‌های جیبی
- مقدسی، مهناز، دانش‌نامه‌های ایرانی، تهران، مؤسسه‌ی پژوهش‌های فرهنگی، چاپ اول، ۱۳۸۴
- دورانت، ویل. تاریخ تمدن جلد ۱۱ (عصر ولتر). شرکت انتشارات علمی فرهنگی چاپ چهارم، ۱۳۷۴
- <http://fa.wikipedia.org/wiki> ویکی‌پدیا، دانش‌نامه‌ی آزاد
- <http://en.wikipedia.org/w/index>
- <http://daneshnameh.roshd.ir>

زبان دانش‌نامه

نسخه‌ی اولیه به زبان انگلیسی است اما این دانش‌نامه در فضای چند زبانه‌ی آن‌لاین^{۲۱} طراحی شده است تا واقعاً جهانی باشد و کاربران برای ارائه‌ی محتوا به هر زبانی غیر از انگلیسی آزاد هستند.

دانش‌نامه رقیبی برای دانش‌نامه‌های مشابه دیگر نیست بلکه تکمیل‌کننده‌ی آن‌هاست. و درگاهی برای مشارکت خاص در حوزه‌ی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی است. طراحان سایت انتظار دارند این دانش‌نامه و جامعه‌ی یونیوک با محیط‌های اینترنتی دیگر از جمله بخش آموزش ویکی‌پدیا و محتوای آن ارتباط مداومی داشته باشند.

نشانی سایت:

TVETpedia- (<http://www.TVETpedia.org>)

mailto: tvetpedia@unevoc.unesco.org